



Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

Op.

(Hely)

1931. II. 15.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Török Mihály

Idő

"1931"

Szem

Helys.

Kadicfalvi Török Mihály Miklós 1906—1931

A Középponti Katolikus Körben vasárnap este a Nemzeti Újság meghívására vacsorára gyűlnek össze a katolikus sajtó barátai, hogy megünnepeljék a katolikus eszmék egyik bátor, erős harcosának, Török Mihály Miklósnak, az *Alkotmány* volt segédszerkesztőjének s a *Nemzeti Újság* jelenlegi egyik vezércikkirójának huszonöt éves újságírói jubileumát. Huszonöt küzdelmes nehéz év alatt, mely a világtörténelemnek talán legsúlyosabb korszaka volt, Magyarországon azonban egész bizonyosan a tragikus történelmi események, a politikai fordulatok s a váratlan átalakulások legszomorubb idejét jelentette, Török Mihály Miklós a már kiveszőben levő klasszikus magyar jellemek szilárdságával dolgozott, írt, agitált, szónokolt és szervezett a katolikus eszmék érdekében. Soha az elismerést nem kereste, közel négyezer vezércikke alá soha nevét ki nem írta. Olyan volt, mint letűnt évszázadok páncélos lovagja, aki leeresztett sisakrostély alatt győztesen vivja meg harcát, aztán személyét fel nem tárva, ismeretlenül távozik. Huszonöt év múltán most méltányos, hogy fel-emeljük Török Mihály Miklós sisakrostélyát, bemutassuk őt azoknak is, akik nem ismerik és amennyire egy emberi élet teljességét egy rövid, mulandó cikkbe belefoglalni lehet, a kollegiális szeretet melegével, de az újságíró köteles objektivitásával megvilágítsuk életét.

Török Mihály Miklós 1875. december 6-án az Udvarhelyvármegyei Kadicfalván született, székely primor nemes családból. Apja, Török Albert dr., Udvarhelyvármegye utolsó királybírája, majd a székely székeknek vármegyékké történt átalakítása után Udvarhelymegye első alispánja, utóbb főispánja, anyja, zeykfalvi Zeyk Lenka pedig az Emke egyik alapítója és az Emke udvarhelymegyei osztályának elnöknője volt. Középszkolai tanulmányait a székelyudvarhelyi kollegiumban s az ugyanottani állami főreáliskolában végezte. Érettségije után a kolozsvári gazdasági akadémián, majd a kolozsvári egyetem jogi fakultásán folytatta tanulmányait, de már ekkor élték részt vett az erdélyi sajtó életében. Cikkei az *Erdélyi Gazda*, a *Magyar Polgár*, a kolozsvári *Ellenzék* s a *Székelyudvarhely* hasábjain jelentek meg. Részt vett a *Kolozsvári Lapok* c. szépirodalmi lap alapításában és felvirágoztatásában is. Újságírói munkásságára csakhamar felfigyeltek Erdély vezető politikusai, akik bevonták a vármegyei élet küzdelmeibe. Ez időben jelentek meg *A Székelyföld gazdasági válsága* és *Mi lesz a nemzeti-ségi kérdéssel?* c. röpiratai, melyek egész Erdélyben feltűnést keltettek.

Rövid ideig tartó müncheni festészeti tanulmányok után, családi hagyományait követve, vármegyei szolgálatba lépett. Udvarhelyvármegyében működött, mint közigazgatási gyakornok, eleinte a levéltárban, utóbb mint kirendelt szolgabíró a

székelykeresztúri járásban. A megyei elnállás idején állásáról lemondott s Budapestre költözött. A *Budapesti Hírlapban* megjelent néhány vezércikke után az *Alkotmánynak* kezdett írni s *Túri Béla*, a lap akkori szerkesztője, méltányolva Török nagyszerű publicisztikai képességeit, 1906 novemberében segédszerkesztőnek hívta meg. Az *Alkotmány* nem volt gazdag lap. Kiadója, Molnár János, a nemes emlékü prelátnak, alig tudta fenntartani. De a magyar sajtó történetének legbecsületesebb s legpuritánabb lapja s a ma uralmon levő keresztény politikai irányzat ugarszántója, első zászlótartója, uttörője volt. Ebbe a derék újságba írta legtöbb vezércikkét Török Mihály Miklós, hirdetvén a keresztény eszmék fényességét s mint szántóvető vetvén a magot, melynek terméséből sohasem kért részt.

Mint az *Alkotmány* segédszerkesztője, több más lapnak is dolgozott. Szerkesztette az *Új Lapot*, alapította és mint fellelős szerkesztő jegyezte a *Katolikus Tudósítót*, amely később *Magyar Kurir* címen folytatta életét. Tevékeny részt vett a *Katolikus Népszövetség* működésében, annak kezdetétől fogva igazgatósági tagja volt s agitációs gyűlésein több száz szónoklatot mondott. A *Katolikus Népszövetségnek* a Vigadóban tartott 1915. évi közgyűlésén ő volt az ünnepi szónok. A háboru alatt, Huszár Károly távollétében a *Népszövetség* hivatalos lapját, a *Népujságot* is ő szerkesztette.

A Katolikus Irók és Hírlapirók Or-

szágos Pázmány Egyesületének 1907. évi választmányi tagja. Mint ilyen, az egyesület megbízásából 1913-ban Galiciában, Bukovinában, Moldvában és Romániában tanulmányutat tett s terjedelmes cikksorozathoz mutatót rá azokra a lapangó tüzekre, melyek egy évvel utóbb a világháboruban lobbantak lánggra. A háboru alatt számos vezércikke magára vonta a politikai élet figyelmét. A forradalom kitörése után, 1919 tavaszán a keresztényszocialista mozgalomnak volt egyik vezetője. *Somssich* Tamás gróffal együtt írt s titokban kinyomatott röpirata: *Mit akar Károlyi Mihály?*, a forradalmi sajtóban dühöshangu fogadtatást keltett. Ugyanakkor mint alapító szervezte meg Budapesten a *Bethlen István* gróf elnöklése alatt álló *Erdélyi Magyar Kulturális Ligát*, amely irredenta mozgalmaink első jelentkezője volt. A liga 1919 március 11-én tartott alakuló ülésén a mozgalom programját ő ismertette. A forradalom alatt neve ott szerepelt a *Nemzetvédelmi Szövetség* emlékeztető kiáltványainak aláírói között is. A rémuralom alatt élete kockáztatásával osztozott az ellenforradalom munkájában s amint a kommunizmus megbukott, teljes hévvel vett részt a keresztényszocialista párt választási előkészületeiben.

A második *Friedrich*-kormány 1919 szept. 6-iki minisztertanácsa Török Mihály Miklóst Tolnavármegye kormánybiztos-főispánjává nevezte ki. Megérett lélekkel, erős szociális érzéssel működött közre a törvényes állapotok helyreállításában, míg állásából a kormány buzgó szolgálatainak elismerése mellett, saját kérésére fel nem mentette. A vidéki élet politikai egyhangúságát a szüntelen cselekvésre vágyó Török nem bírta soká. A

Központi Sajtóvállalat lapjának, a *Nemzeti Ujságnak* lett nagyrabecsült munkatársa s ebben az állásában van ma is. A *Nemzeti Ujság* mellett munkatársa volt az *Új Nemzedék*-nek is. A forradalmi időket követő első nemzetgyűlési és fővárosi községi választásokban, mint a belső ferencvárosi párt alelnöke s egyházközségének is jó ideig alelnöke, rendkívül sokat dolgozott. 1926 óta ő szerkeszti a *Budapest Környéke* c. hetilapot.

Ma is a munkának avval a nemes vehemenciájával dolgozik, mint huszonöt évvel ezelőtt. Derűs lélek, nobiles kolléga s igazi magyar ur. Méltó hitvese *Törökné Kovács Hermin*, a kitünő írónő, akivel 1909-ben a Jézus Szive templomában kötött házasságot.